

WINTER

دانشکده شیمی

گروه شیمی کاربردی

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته شیمی کاربردی

عنوان

بررسی تهیه و خواص نانو کامپوزیت های پلی پیروول / کلینوپتلولیت و پلی پیروول /
زئولیت Y و کاربرد آنها در حذف فلزات سنگین از آب

استاد راهنمای

دکتر علی اولاد قره گوز

استاد مشاور

دکتر معصومه خاتمیان

۱۴۰۰ / ۱۰ / ۰۱

شنبه بارگردانی

پژوهشگر

شیرین احمدی

۱۳۸۸ / ۲ / ۱۸

بهمن ماه ۸۷

تقدیم

پر فروغ تیرین ستارگان آسمان زندگیم

که نهال وجودم را با قدره قطره

دریای وجود خویش پروردند.

م در و مادر

۴

لقد یکم بـ

خواهر و برادر عزیزم به پاس عاطفه سرشار و

گرامی امید نخش وجودشان که در این راه

یار و مددکارم بودند.

باژر قرین سپاهماز

پ

استاد راهنمایی کرامیم

جناب آقای دکتر علی اولاد

با حمدو سپس بی کران به درگاه خداوند بخشنده مهربان که توفیق انجام این پژوهه را برای بندۀ فرام آورد. این مجموعه حاصل رسمود و عنایت اندیشمندانه استاید محترم راهنمای مشاور و دیگر نزد کافی است که دلسویز بندۀ راد انجام این تحقیق یاری کردد.

بدین وسیله از زحمات:

جناب آفای دکتر اولاد که راهنمای این پژوهه تحقیقاتی را بر عهد داشتند،

سرکار خانم دکتر خاتیان که استاد مشاور بندۀ در این پژوهه بودند،

جناب آفای دکتر خاتیان، سینت محترم (اوری)،

جناب آفای دکتر سالاری مدیر محترم گروه شیمی کاربردی،

جناب آفای دکتر نیائی معاونت محترم پژوهشی،

جناب آفای دکتر خاندار معاونت محترم آموزشی،

جناب آفای دکتر نازی ریاست محترم دانشکده شیمی،

استاید دانشکده شیمی که از محضر علم و اخلاق آنها برهه برده ام، مسئولین و کارکنان محترم دانشکده شیمی،

دستان و هم آزمایشگاهی های عزیزم خانه‌ها ناموری، ابراهیمی، رمضانی، ایمنی، رشدزاده، رسولی، رضانی، هیاسی، رنجبریان،

حیدری آذر، ایوبی، پژاوه، قبری، خلیق، جدائی، لک، حامدفر، قربانپور، سخنگانی، بدائی، حسین نژاد، آقیان اتحادی،

ناصری، صادق وندی کمال مشکر و قدردانی راد ارم و سلامت و موقیت های این عزیزان را از درگاه خداوند منان مسلکت

می‌نایم.

نام: شیرین	نام خانوادگی دانشجو: احمدی گجوتی
عنوان: بررسی تهیه و خواص نانوکامپوزیتهاي پلی پیروول/کلینوپتیلولیت و پلی پیروول/زئولیت-Y و کاربرد آنها در حذف فلزات سنگین از آب	استاد راهنمای: دکتر علی اولاد قره گوز
استاد مشاور: دکتر معصومه خاتمیان	استاد مشاور: دکتر معصومه خاتمیان
مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد رشته: شیمی گرایش: شیمی کاربردی دانشگاه: دانشگاه تبریز	دانشکده: شیمی
تعداد صفحه: ۱۵۱	تاریخ فارغ التحصیلی: ۸۷/۱۱/۸
واژه های کلیدی: پلی پیروول، نانوکامپوزیت، کلینوپتیلولیت، زئولیت-Y، حذف، فلزات سنگین	چکیده:
<p>فلزات سنگین از مهمترین آلاینده های سمی هستند و فاضلاب های آلوده شده با فلزات سنگین قبل از تخلیه به منابع آب باید تصفیه شوند. زئولیت های طبیعی و سنتزی یکی از مهمترین جاذب های تبادل یونی مورد استفاده در تصفیه پسابها هستند که در سالهای اخیر به وفور استفاده می شوند.</p> <p>الحاق شبکه پلیمری به میزانهای معدنی (نظیر زئولیت) به علت ترکیب خواص ویژه هر دو جزء در محل برهم کنش مولکولی دو ماده موضوع بسیار جالبی است. در اکثر پلیمرهای هادی، زنجیرهای پلیمری به هم تاب خورده و منجر به خودانبوه سازی می شوند. عیوب ساختاری، فرآیندهای انتقال بار را به تاخیر می اندازد. جهت کنترل خواص الکترونی و ساختاری، تلاشهای جهت کپسوله کردن پلیمرها در میزانهای هتروژن نظیر زئولیت ها انجام شده است.</p> <p>در این کار پژوهشی پلیمریزاسیون پیروول در منافذ کلینوپتیلولیت و زئولیت-Y تبادل یون شده با Cu^{+2} و Fe^{+3} بدون افزودن عامل اکسیده و همچنین روش الکتروشیمیائی انجام شده است. کامپوزیت حاصل با استفاده از تکنیکهای FT-IR، XRD، آنالیز عنصری و اندازه گیری هدایت الکتریکی شناسائی شده است. بررسی قابلیت کلینوپتیلولیت میانه، نانوکامپوزیت پلی پیروول/</p>	

ادامه چکیده از صفحه قبل

کلینوپتیلویلت و پلی پیروول/ زئولیت-Y در حذف فلزات سنگین Cu^{+2} و Ni^{+2} از محلولهای آبی هدف مهم این کار پژوهشی بوده است. عوامل مؤثر بر فرآیند حذف فلزات سنگین (Ni^{+2} و Cu^{+2}) در آزمایشات ناپیوسته بررسی گردید. ماکریم ظرفیت حذف برای انواع جاذب‌ها با انجام مطالعات تعادل بدست آمده است. نتایج آزمایشات نشان می‌دهد که کامپوزیت پلی پیروول/ کلینوپتیلویلت و پلی پیروول/ زئولیت-Y بهتر از کلینوپتیلویلت در حذف فلزات سنگین عمل کرده است. آزمایش‌های اولیه جهت بهینه سازی شرایط نشان داد که pH بهینه در حذف Cu^{+2} و Ni^{+2} به ترتیب ۵ و ۴ بود. ۲۴ ساعت زمان تماس به عنوان زمان تعادل بهینه در برهم کنش جاذب-کاتیون فلزی تعیین شد. نانوکامپوزیت پلی پیروول/ کلینوپتیلویلت درصد حذف بیشتری نسبت به کلینوپتیلویلت نشان داد. ماکریم درصد حذف Cu^{+2} و Ni^{+2} به ترتیب ۹۳٪ و ۸۱٪ بود.

صفحه

عنوان

فصل اول / بررسی منابع

۱ ۱-۱- مقدمه
۳ ۲-۱- فلزات سنگین
۶ ۳-۱- زئولیت
۶ ۳-۱-۱- زئولیت های طبیعی
۹ ۳-۱-۲- زئولیت های سنتزی
۱۱ ۴-۱- بررسی حذف فلزات سنگین با استفاده از کلینوپتیلویلت
۱۱ ۴-۱-۱- اثر غبار سطحی و اندازه ذرات
۱۳ ۴-۱-۲- زمان تماس
۱۳ ۴-۱-۳- اثر pH
۱۴ ۴-۱-۴- تأثیر سرعت همzedن
۱۵ ۴-۱-۵- اثر نرم کردن
۱۷ ۴-۱-۶- اثر حضور آنیونها
۱۸ ۴-۱-۷- بررسی ظرفیت جذب کلینوپتیلویلت
۱۹ ۵-۱- کاربرد مدل‌های جذب لانگمیر و فروندلیچ در داده های تعادل
۲۰ ۶-۱- انتخابگری کلینوپتیلویلت برای کاتیونهای فلزی مختلف
۲۱ ۷-۱- مکانیسم های محتمل در برهمنکنش بین کلینوپتیلویلت و محلول حاوی فلزات سنگین

۲۳	۱-۸-انهدام زئولیت های اشباع شده با فلزات سنگین
۲۴	۱-۹-کامپوزیت ها
۲۴	۱-۹-۱-مزایای مواد کامپوزیتی
۲۵	۱-۱۰-۱-نانوکامپوزیتها
۲۶	۱-۱۰-۱-۱-طبقه بندی نانوکامپوزیتها
۲۷	۱-۱۰-۱-۱-۱-نانوکامپوزیتهای پایه پلیمری
۲۸	۱-۱۰-۱-۱-۲-نانوکامپوزیت های پایه سرامیکی
۲۸	۱-۱۰-۱-۱-۳-نانوکامپوزیتهای پایه فلزی
۲۹	۱-۱۰-۱-۱-۴-نانوکامپوزیتهای میزان-میهمان
۳۰	۱-۱۰-۱-۱-۴-۱-غشاهای نانوکامپوزیتی زئولیت-پلیمر
۳۱	۱-۱۱-۱-پلیمرهای رسانا
۳۲	۱-۱۱-۱-۱-حاملان بار در پلیمرهای رسانا
۳۳	۱-۱۱-۱-۲-پلی پیروول
۳۴	۱-۱۱-۱-۳-روشهای تهیه پلی پیروول
۳۷	۱-۱۱-۱-۴-هدایت الکتریکی پلی پیروول
۳۸	۱-۱۲-۱-اهداف پروژه حاضر

فصل دوم / مواد و روشها

۴۰ ۱-۲- مواد شیمیائی
۴۰ ۲-۲- دستگاهها و تجهیزات
۴۱ ۲-۳- تقطیر مونومر پیروول
۴۲ ۲-۴- آماده سازی زئولیت
۴۲ ۴-۱- تیمار و آماده سازی زئولیت طبیعی، کلینوپیتیلویلت
۴۲ ۴-۲- تیمار و آماده سازی زئولیت ستزی، زئولیت-Y
۴۳ ۵-۱- سنتز شیمیائی پلی پیروول با استفاده از دوپه کننده های مختلف
۴۳ ۵-۲- سنتز شیمیائی پلی پیروول با استفاده از SDBS
۴۴ ۵-۳- سنتز شیمیائی پلی پیروول با استفاده از HCl (روش I)
۴۴ ۵-۴- سنتز شیمیائی پلی پیروول با استفاده از HCl (روش II)
۴۴ ۵-۵- سنتز شیمیائی پلی پیروول با استفاده از HCl (روش III)
۴۵ ۶-۱- سنتز شیمیائی نانوکامپوزیت پلی پیروول / کلینوپیتیلویلت
۴۵ ۶-۲- سنتز شیمیائی نانوکامپوزیت پلی پیروول / کلینوپیتیلویلت با استفاده از اکسیدکننده کلریدمس (II)
۴۶ ۶-۳- سنتز شیمیائی نانوکامپوزیت پلی پیروول / کلینوپیتیلویلت با استفاده از اکسیدکننده کلریدآهن (III)
۴۶ ۷-۱- سنتز شیمیائی نانوکامپوزیت پلی پیروول / زئولیت-Y
۴۶ ۷-۲- سنتز شیمیائی نانوکامپوزیت پلی پیروول / زئولیت-Y با استفاده از اکسیدکننده کلریدمس (II) ...

۴۷	-۲-۷-۲- ستز شیمیائی نانوکامپوزیت پلی پیروول / زئولیت-Y با استفاده از اکسیدکننده کلرید آهن(III)
۴۷	-۲-۸-۲- ستز الکتروشیمیائی پلی پیروول
۴۸	-۱-۸-۲- ستز الکتروشیمیائی نانوکامپوزیت پلی پیروول / کلینوپیتولیت
۴۹	-۲-۸-۲- ستز الکتروشیمیائی نانوکامپوزیت پلی پیروول / زئولیت-Y
۵۱	-۹-۲- حذف فلزات سنگین
۵۱	-۱-۹-۲- تهیه نمونه های استاندارد مس و نیکل
۵۱	-۲-۹-۲- اثر pH
۵۲	-۳-۹-۲- اثر زمان تماس
۵۲	-۴-۹-۲- نوع جاذب
۵۳	-۵-۹-۲- مقدار وزنی جاذب در حذف فلزات سنگین از آب
۵۴	-۶-۹-۲- مطالعات تعادل
۵۵	-۱۰-۲- آنالیزهای دستگاهی
۵۵	-۱۰-۲- آنالیز ICP (پلاسمای کوپل شده القائی)
۵۷	-۱۰-۲- پراش پرتو ایکس (XRD)
۵۸	-۱۰-۲-۳- کرونومتری
۵۹	-۱۰-۲-۴- ولتاوری چرخه ای
۶۰	-۱۰-۲-۵- هدایت الکتریکی

۶۲ ۶-۱-۱-۲- میکروسکوپ الکترونی روبشی (SEM)
۶۳ ۶-۱-۲- اسپکتروفوتومتری
فصل سوم / نتایج و بحث	
۶۷ ۳-۱- سنتز نانوکامپوزیت پلی پیرول / کلینوپتیلولیت به روش شیمیائی
۶۸ ۳-۱-۱- آنالیز عنصری نانوکامپوزیت پلی پیرول / کلینوپتیلولیت
۶۹ ۳-۱-۲- بررسی طیف FT-IR نانوکامپوزیت پلی پیرول / کلینوپتیلولیت سنتز شده به روش شیمیائی
۷۴ ۳-۲- سنتز نانوکامپوزیت پلی پیرول / زئولیت-Y به روش شیمیائی
۷۵ ۳-۲-۱- آنالیز عنصری نانوکامپوزیت پلی پیرول / زئولیت-Y
۷۶ ۳-۲-۲- بررسی طیف FT-IR نانوکامپوزیت پلی پیرول / زئولیت-Y سنتز شده به روش شیمیائی
۷۸ ۳-۳- بررسی طیف های پراش پرتو ایکس (XRD)
۷۸ ۳-۳-۱- بررسی طیف XRD نانوکامپوزیت پلی پیرول / کلینوپتیلولیت
۸۰ ۳-۳-۲- اندازه نانوکامپوزیت پلی پیرول / کلینوپتیلولیت با بکارگیری طیف های XRD و معادله شرر ..
۸۳ ۳-۳-۳- بررسی طیف XRD نانوکامپوزیت پلی پیرول / زئولیت-Y
۸۵ ۳-۴- هدایت الکتریکی
۸۵ ۳-۴-۱- هدایت الکتریکی پلی پیرول
۹۴ ۳-۵- سنتز الکتروشیمیائی
۹۴ ۳-۵-۱- سنتز الکتروشیمیائی پلی پیرول

۹۵	۲-۵-۳- سیتر الکتروشیمیائی نانو کامپوزیت های پلی پیروول / کلینوپتیلولیت و پلی پیروول / زئولیت - Y ...
۹۹	۳-۶- حذف فلزات سنگین
۹۹	۳-۶-۱- تعیین اثر pH
۱۰۵	۳-۶-۲- تعیین زمان تعادل
۱۰۷	۳-۶-۳- اثر مقدار وزنی جاذب
۱۰۸	۳-۶-۴- اثر زمان تماس و بررسی سیتیک فرآیند تبادل یون
۱۲۰	۳-۶-۵- مطالعات تعادل
۱۳۵	۳-۷- برسی مورفولوژی
۱۳۹	۳-۸- نتیجه گیری
۱۴۱	۳-۹- پیشنهادها
۱۴۲	منابع

فهرست شکلها

صفحه	عنوان شکل
۳	شکل ۱-۱ : ساختار برخی زئولیت های طبیعی [۱۰]
۱۱	شکل ۲-۱ : ساختار زئولیت-Y
۳۰	شکل ۳-۱ : تشکیل زنجیرهای پلی پیروول درون منافذ زئولیت-Y [۸۸]
۳۲	شکل ۴-۱ : پلیمرهای ذاتاً هادی (a) پلی استیلن، (b) پلی پیروول، (c) پلی تیوفن، (d) پلی فنیلن وینیلن و (e) پلی آنیلین [۹۳-۹۷]
۳۳	شکل ۵-۱ : پیکربندی های پلی پیروول ، آروماتیکی و کینوئیدی [۹۳]
۳۶	شکل ۶-۱ : سترز پلی پیروول به روش شیمیائی [۱۱۲]
۵۶	شکل ۲-۱ : شمای دستگاه پلاسمای کوبیل شده القائی (ICP) [۱۲۴]
۵۸	شکل ۲-۲ : شمای دستگاه پراش اشعه ایکس [۱۲۴]
۵۹	شکل ۳-۲ : برنامه پتانسیل در ولتاوری چرخه ای
۶۰	شکل ۴-۲ : شمای سیستم دستگاهی ولتاوری چرخه ای
۶۱	شکل ۵-۲ : شمای دستگاه اندازه گیری هدایت الکتریکی با روش استاندارد چهار نقطه ای
۶۴	شکل ۶-۲ : شمای دستگاه میکروسکوپ الکترونی رویشی [۱۲۴]
۶۹	شکل ۱-۳ : طیف FT-IR کلینوپتیلویلت
۷۰	شکل ۲-۳ : طیف FT-IR کلینوپتیلویلت تیمار شده با کلرید مس
۷۱	شکل ۳-۲ : طیف FT-IR کلینوپتیلویلت تیمار شده با کلرید آهن
۷۲	شکل ۴-۳ : طیف FT-IR پلی پیروول تهیه شده به روش شیمیائی

۷۳ شکل ۵-۳ : طیف FT-IR نانو کامپوزیت پلی پیروول / کلینوپتیلولیت
۷۶ شکل ۶-۳ : طیف FT-IR زئولیت-Y
۷۷ شکل ۷-۳ : طیف FT-IR زئولیت-Y تبادل یون شده با کلرید مس
۷۷ شکل ۸-۳ : طیف FT-IR نانو کامپوزیت پلی پیروول / زئولیت-Y
۷۹ شکل ۹-۳ : طیف پراش اشعه ایکس یک نمونه کلینوپتیلولیت با ناخالصی α -کوارتز
۷۹ شکل ۱۰-۳ : طیف پراش اشعه ایکس کلینوپتیلولیت
۸۱ شکل ۱۱-۳ : طیف پراش اشعه ایکس کلینوپتیلولیت تیمار شده با کلرید مس
۸۲ شکل ۱۲-۳ : طیف پراش اشعه ایکس نانو کامپوزیت پلی پیروول / کلینوپتیلولیت
۸۳ شکل ۱۳-۳ : طیف پراش اشعه ایکس زئولیت-Y
۸۴ شکل ۱۴-۳ : طیف پراش اشعه ایکس زئولیت-Y تیمار شده با کلرید مس
۸۴ شکل ۱۵-۳ : طیف پراش اشعه ایکس نانو کامپوزیت پلی پیروول / زئولیت-Y
۸۷ شکل ۱۶-۳ : دوپه شدن نوع-P پلی پیروول از طریق پلارون و بی پلارون
۹۰ شکل ۱۷-۳ : طیف FT-IR نانو کامپوزیت پلی پیروول / کلینوپتیلولیت با محتوای ۰/۵٪ کلینوپتیلولیت، طیف FT-IR پائین، حالت بزرگنمایی شده محدوده $1۶۰۰-۱۴۰۰\text{ cm}^{-1}$ را نشان می دهد.
۹۳ شکل ۱۸-۳ : طیف پراش اشعه ایکس پلی پیروول
۹۳ شکل ۱۹-۳ : طیف پراش اشعه ایکس نانو کامپوزیت پلی پیروول / کلینوپتیلولیت، درصد وزنی کلینوپتیلولیت ۰/۵٪
۹۵ شکل ۲۰-۳ : منحنی جریان- زمان سنتز پلی پیروول بر روی الکترود طلا
۹۶ شکل ۲۱-۳ : منحنی جریان- زمان سنتز نانو کامپوزیت پلی پیروول / کلینوپتیلولیت بر روی الکترود طلا

- شکل ۳-۲۲ : ولتاموگرام چرخه ای پلی پیروول در الکتروولیت اسید اگزالیک یک مولار با سرعت رویش 100 mV/s در محدوده پتانسیل $-0/5$ - $+0/1$ ولت
- شکل ۳-۲۳ : منحنی ولتامتری چرخه ای نانوکامپوزیت پلی پیروول / کلینوپتیلولیت با فرم پروتونه نشده کلینوپتیلولیت با سرعت رویش 100 mV/s در محدوده پتانسیل $-0/2$ - $+0/1$ ولت
- شکل ۳-۲۴ : منحنی ولتامتری چرخه ای نانوکامپوزیت پلی پیروول / کلینوپتیلولیت با فرم پروتونه شده با کلرید آمونیوم کلینوپتیلولیت با سرعت رویش 100 mV/s در محدوده پتانسیل $-0/5$ - $+0/1$ ولت
- شکل ۳-۲۵ : منحنی ولتامتری چرخه ای نانوکامپوزیت پلی پیروول / زئولیت-Y با فرم پروتونه نشده زئولیت-Y با سرعت رویش 100 mV/s در محدوده پتانسیل $-0/2$ - $+0/1$ ولت
- شکل ۳-۲۶ : منحنی ولتامتری چرخه ای نانوکامپوزیت پلی پیروول / زئولیت-Y با فرم پروتونه شده با کلرید آمونیوم زئولیت-Y با سرعت رویش 100 mV/s در محدوده پتانسیل $-0/5$ - $+0/1$ ولت
- شکل ۳-۲۷ : اثر pH اولیه محلول در حذف Cu^{+2} با استفاده از کلینوپتیلولیت. غلظت اولیه Cu^{+2} در محلول 10 mg/L ، مقدار وزنی کلینوپتیلولیت 4 g/L ، زمان تماس 24 ساعت در دمای اتاق
- شکل ۳-۲۸ : اثر pH اولیه محلول در حذف Cu^{+2} با استفاده از نانوکامپوزیت پلی پیروول / کلینوپتیلولیت. غلظت اولیه Cu^{+2} در محلول 10 mg/L ، مقدار وزنی نانوکامپوزیت پلی پیروول / کلینوپتیلولیت 4 g/L ، زمان تماس 24 ساعت در دمای اتاق
- شکل ۳-۲۹ : اثر pH اولیه محلول در حذف Ni^{+2} با استفاده از کلینوپتیلولیت. غلظت اولیه Ni^{+2} در محلول 10 mg/L ، مقدار وزنی کلینوپتیلولیت 4 g/L ، زمان تماس 24 ساعت در دمای اتاق
- شکل ۳-۳۰ : اثر pH اولیه محلول در حذف Ni^{+2} با استفاده از نانوکامپوزیت پلی پیروول / کلینوپتیلولیت. غلظت اولیه Ni^{+2} در محلول 10 mg/L ، مقدار وزنی نانوکامپوزیت پلی پیروول / کلینوپتیلولیت 4 g/L ، زمان تماس 24 ساعت در دمای اتاق

- شکل ۳۱-۳: اثر pH اولیه محلول در حذف Cu^{+2} با استفاده از نانوکامپوزیت پلی پیروول/ زئولیت-Y.
- غلهٔ اولیه Cu^{+2} در محلول ۱۰ mg/L، مقدار وزنی نانوکامپوزیت پلی پیروول/ زئولیت-Y ۴ g/L، زمان تماس ۲۴ ساعت در دمای اتاق ۱۰۴
- شکل ۳۲-۳: اثر pH اولیه محلول در حذف Ni^{+2} با استفاده از نانوکامپوزیت پلی پیروول/ زئولیت-Y.
- غلهٔ اولیه Ni^{+2} در محلول ۱۰ mg/L، مقدار وزنی نانوکامپوزیت پلی پیروول/ زئولیت-Y ۴ g/L، زمان تماس ۲۴ ساعت در دمای اتاق ۱۰۴
- شکل ۳۳-۳: زمان رسیدن به تعادل در حذف Cu^{+2} با استفاده از کلینوپتیلویلت. غلهٔ اولیه Cu^{+2} در محلول ۱۰ mg/L، مقدار وزنی کلینوپتیلویلت ۴ g/L pH محلول ۵ در دمای اتاق ۱۰۶
- شکل ۳۴-۳: زمان رسیدن به تعادل در حذف Cu^{+2} با استفاده از نانوکامپوزیت پلی پیروول/ کلینوپتیلویلت.
- غلهٔ اولیه Cu^{+2} در محلول ۱۰ mg/L، مقدار وزنی نانوکامپوزیت پلی پیروول/ کلینوپتیلویلت ۴ g/L pH محلول ۵ در دمای اتاق ۱۰۶
- شکل ۳۵-۳: مقدار وزنی کلینوپتیلویلت در حذف Cu^{+2} . غلهٔ اولیه Cu^{+2} در محلول ۱۰ mg/L، زمان تماس ۲۴ ساعت در دمای اتاق ۱۰۷
- شکل ۳۶-۳: مقدار وزنی نانوکامپوزیت پلی پیروول/ کلینوپتیلویلت در حذف Cu^{+2} . غلهٔ اولیه Cu^{+2} در محلول ۱۰ mg/L، زمان تماس ۲۴ ساعت در دمای اتاق ۱۰۷
- شکل ۳۷-۳: اثر زمان تماس در حذف Cu^{+2} با استفاده از نانوکامپوزیت پلی پیروول/ کلینوپتیلویلت.
- غلهٔ اولیه Cu^{+2} در محلول ۱۰ mg/L، مقدار وزنی نانوکامپوزیت پلی پیروول/ کلینوپتیلویلت ۴ g/L pH محلول ۵ در دمای اتاق ۱۰۹
- شکل ۳۸-۳: اثر زمان تماس در حذف Cu^{+2} با استفاده از کلینوپتیلویلت. غلهٔ اولیه Cu^{+2} در محلول ۱۰ mg/L، مقدار وزنی کلینوپتیلویلت ۴ g/L pH محلول ۵ در دمای اتاق ۱۱۰

- شکل ۳-۳۹ : اثر زمان تماس در حذف Ni^{+2} با استفاده از نانوکامپوزیت پلی پیروول / کلینوپیتیلویلت.
- غلهٔ اولیه Ni^{+2} در محلول ۱۰ mg/L، مقدار وزنی نانوکامپوزیت پلی پیروول / کلینوپیتیلویلت ۴ g/L، pH ۴ در دمای اتاق ۱۱۰ محلول ۴ در دمای اتاق.
- شکل ۳-۴۰ : اثر زمان تماس در حذف Ni^{+2} با استفاده از کلینوپیتیلویلت. غلهٔ اولیه Ni^{+2} در محلول ۱۰ mg/L، مقدار وزنی کلینوپیتیلویلت ۴ g/L، pH ۴ در دمای اتاق ۱۱۱ محلول ۵ در دمای اتاق.
- شکل ۳-۴۱ : اثر زمان تماس در حذف Cu^{+2} با استفاده از نانوکامپوزیت پلی پیروول / زئولیت-Y. غلهٔ اولیه Cu^{+2} در محلول ۱۰ mg/L، مقدار وزنی نانوکامپوزیت پلی پیروول / زئولیت-Y ۴ g/L، pH ۴ در محلول ۶ در دمای اتاق ۱۱۱ در دمای اتاق.
- شکل ۳-۴۲ : اثر زمان تماس در حذف Ni^{+2} با استفاده از نانوکامپوزیت پلی پیروول / زئولیت-Y. غلهٔ اولیه Ni^{+2} در محلول ۱۰ mg/L، مقدار وزنی نانوکامپوزیت پلی پیروول / زئولیت-Y ۴ g/L، pH ۴ در محلول ۵ در دمای اتاق ۱۱۲ در دمای اتاق.
- شکل ۳-۴۳ : منحنی سیتیک شبه درجه دوم خطی شده برای تبادل یون مس با استفاده از نانوکامپوزیت پلی پیروول / کلینوپیتیلویلت. مقدار وزنی جاذب ۴ g/L، pH ۴ در محلول ۵ ۱۱۳.
- شکل ۳-۴۴ : منحنی سیتیک شبه درجه اول خطی شده برای تبادل یون مس با استفاده از نانوکامپوزیت پلی پیروول / کلینوپیتیلویلت. مقدار وزنی جاذب ۴ g/L، pH ۴ در محلول ۵ ۱۱۴.
- شکل ۳-۴۵ : منحنی سیتیکی شبه درجه دوم خطی شده برای تبادل یون مس با استفاده از کلینوپیتیلویلت. مقدار وزنی جاذب ۴ g/L، pH ۴ در محلول ۵ ۱۱۴.
- شکل ۳-۴۶ : منحنی سیتیکی شبه درجه اول خطی شده برای تبادل یون مس با استفاده از کلینوپیتیلویلت. مقدار وزنی جاذب ۴ g/L، pH ۴ در محلول ۵ ۱۱۴.
- شکل ۳-۴۷ : منحنی سیتیکی شبه درجه دوم خطی شده برای تبادل یون نیکل با استفاده از نانوکامپوزیت پلی پیروول / کلینوپیتیلویلت. مقدار وزنی جاذب ۴ g/L، pH ۴ در محلول ۴ ۱۱۵.

- شکل ۳-۴۸ : منحنی سیتیکی شبه درجه اول خطی شده برای تبادل یون نیکل با استفاده از نانوکامپوزیت پلی پیرول / کلینوپتیلولیت. مقدار وزنی جاذب L pH ۴ g/L محلول ۴
- شکل ۳-۴۹-۳ : منحنی سیتیکی شبه درجه دوم خطی شده برای تبادل یون نیکل با استفاده از کلینوپتیلولیت.
- ۱۱۶ مقدار وزنی جاذب L pH ۴ g/L محلول ۴
- شکل ۳-۵۰ : منحنی سیتیکی شبه درجه اول خطی شده برای تبادل یون نیکل با استفاده از کلینوپتیلولیت.
- ۱۱۶ مقدار وزنی جاذب L pH ۴ g/L محلول ۴
- شکل ۳-۵۱ : منحنی سیتیکی شبه درجه دوم خطی شده برای تبادل یون مس با استفاده از نانوکامپوزیت پلی پیرول / زئولیت-Y . مقدار وزنی جاذب L pH ۴ g/L محلول ۶
- شکل ۳-۵۲ : منحنی سیتیکی شبه درجه اول خطی شده برای تبادل یون مس با استفاده از نانوکامپوزیت پلی پیرول / زئولیت-Y . مقدار وزنی جاذب L pH ۴ g/L محلول ۶
- شکل ۳-۵۳ : منحنی سیتیکی شبه درجه دوم خطی شده برای تبادل یون نیکل با استفاده از نانوکامپوزیت پلی پیرول / زئولیت-Y . مقدار وزنی جاذب L pH ۴ g/L محلول ۵
- شکل ۳-۵۴ : منحنی سیتیکی شبه درجه اول خطی شده برای تبادل یون نیکل با استفاده از نانوکامپوزیت پلی پیرول / زئولیت-Y . مقدار وزنی جاذب L pH ۴ g/L محلول ۵
- شکل ۳-۵۵ : ایزوترم تبادل یون با استفاده از کلینوپتیلولیت با غلظت های متغیر ۳-۳۰ میلی گرم در لیتر
- ۱۲۱ مقدار وزنی کلینوپتیلولیت L pH ۴، زمان تماس ۲۴ ساعت، H⁺² محلول ۵
- شکل ۳-۵۶ : ایزوترم تبادل یون با استفاده از نانوکامپوزیت پلی پیرول / کلینوپتیلولیت با غلظت های متغیر ۳-۳۰ میلی گرم در لیتر
- ۱۲۱ ساعت، pH ۴ محلول ۵
- شکل ۳-۵۷ : ایزوترم تبادل یون با استفاده از کلینوپتیلولیت با غلظت های متغیر ۳-۳۰ میلی گرم در لیتر
- ۱۲۲ مقدار وزنی کلینوپتیلولیت L pH ۴، زمان تماس ۲۴ ساعت، H⁺² محلول ۴ Ni⁺²